36 de ani
BURSA
ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI
presă independentă

Luni, 9 noiembrie 2026, nr. 213 (8208), anul XXXVI
12 pagini

A APĂRUT !
BURSA CONSTRUCŢIILOR
Numărul 8 al revistei noiembrie-decembrie 2026

■ Advanced Micro Devices - centrele de date aproape se dublează
PAGINA 9

■ Controale în ambulatoriile spitalelor publice, după ce ministrul Sănătăţii s-a lovit de dificultăţi în efectuarea unei programări
PAGINA 10

■ Raport AIE: Capacitatea scăzută a reţelelei de transport - principalul impediment în dezvoltarea proiectelor energetice
PAGINA 12

GRAM AUR = 624,9110 RON FRANC ELVEŢIAN = 5,8417 RON EURO = 5,3408 RON DOLAR = 4,7795 RON

Piaţa imobiliară, sub lupa evaluatorilor: date puţine, riscuri mai greu de măsurat

(Interviu cu Ioan Bercu, preşedintele ANEVAR)

Piaţa evaluărilor din România traversează o perioadă în care prudenţa economică, accesul limitat la date despre tranzacţii şi presiunea asupra costurilor impun o analiză tot mai riguroasă a valorii activelor. Ioan Bercu, preşedintele ANEVAR, ne-a vorbit, printre altele, în cadrul unui interviu, despre evoluţia pieţei, despre independenţa evaluatorilor şi impactul inteligenţei artificiale, precum şi despre necesitatea unor baze de date imobiliare mai transparente.

EMILIA OLESCU

(Citiţi interviul în pagina 11)

CRIZE MAI PUŢIN „CELEBRE"

Sănătatea mintală în Europa: insuficienţa tratamentului costă sute de miliarde de euro

Europa se confruntă cu multiple crize. Dincolo de războiul din Ucraina, de tensiunile politice şi de problemele economice care domină agenda publică există şi unele crize insuficient discutate în raport cu amploarea consecinţelor lor: criza demografică, criza locuirii şi criza sănătăţii mintale şi a accesului la servicii medicale. În articolul de faţă ne oprim asupra problemelor legate de cea de-a treia criză dintre cele enumerate mai sus.

Una din cinci persoane din Uniunea Europeană a avut o tulburare mintală în 2023, iar aproximativ două treimi dintre cei care au nevoie de îngrijire nu beneficiază de acces adecvat la tratament. Potrivit OECD, efectele problemelor de sănătate mintală se reflectă atât în costurile sistemelor medicale, cât şi în productivitatea economiilor europene.

Sănătatea mintală devine o problemă structurală pentru Europa, cu efecte care depăşesc sistemele medicale şi se extind asupra pieţei muncii, educaţiei şi finanţelor publice. Anxietatea, depresia şi alte tulburări afectează o parte importantă a populaţiei, în timp ce accesul la servicii specializate rămâne insuficient, în special pentru persoanele cu venituri mici şi pentru cele care locuiesc în zone cu puţini specialişti.

OCTAVIAN DAN

(continuare în pagina 10)

Au înţeles greşit băncile centrale influenţa dobânzilor asupra creşterii economice?

Deciziile de politică monetară din ultimele decenii au pornit de la premisa că reducerea dobânzilor stimulează creşterea economică, în timp ce majorarea lor o temperează. Pe baza acestui cadru teoretic, băncile centrale au privit dobânzile ca pe un instrument al reglării ciclurilor economice.

CĂLIN RECHEA

Dar dacă mecanismul dobânzilor funcţionează altfel?

O analiză recentă de la Citadel Securities, preluată de Bloomberg, arată că vânzarea masivă a obligaţiunilor guvernamentale americane, care a împins randamentele până la cele mai ridicate niveluri din ultimele decenii, este determinată de creşterea economică puternică, de relaxarea fiscală şi de concurenţa intensă pentru capital, în special din partea investiţiilor masive în domeniul inteligenţei artificiale, mai degrabă decât de aşteptările privind accelerarea inflaţiei.

Aproape întreaga creştere a randamentelor obligaţiunilor la 10 ani provine din randamentele reale, în timp ce aşteptările privind inflaţia au rămas ancorate (vezi graficul).

Rata breakeven a inflaţiei este un indicator al inflaţiei aşteptate şi este determinat ca diferenţă între randamentul nominal al obligaţiunilor guvernamentale şi randamentul obligaţiunilor cu maturitate similară indexate cu inflaţia, denumite TIPS (Treasury Inflation-Protected Securities).

(continuare în pagina 8)

Doi paşi până la Apocalipsă: Crahul AI de la bursele americane ameninţă însăşi viabilitatea creditului cu dobândă

Ilustraţie concepută de MAKE

Prăbuşirea acţiunilor companiilor de inteligenţă artificială de la bursa americană a pus sub semnul întrebării profitul care susţinea ordinea întemeiată pe creditul cu dobândă.
În concepţia mea, Apocalipsa începe când creditul nu mai poate urma criteriul dobânzii, iar alocarea lui devine disponibilă să treacă la stat; cred că asta are consecinţe a căror amplitudine este uimitoare, întrucât modifică întreaga arhitectură economică, politică şi socială a organizării în care trăim.
În Teoria dobânzii am descris trei blocaje ale creditului:
1. Blocajul prin bariere a început. Moratoriile americane asupra centrelor de date au ridicat costul construcţiei în sectorul cu cel mai mare câştig.
2. Blocajul prin lipsa câştigului mai are doi paşi. Companiile americane câştigă pe capital cu 2,23 puncte procentuale mai mult decât plătesc cu dobândă. Diferenţa poate dispărea dacă pierderile trec de la bursă în creditul companiilor şi dacă profiturile tuturor companiilor scad. De la acest blocaj poate începe Apocalipsa.
3. Blocajul prin datorie se apropie în China şi la statul american, unde plata datoriilor ia o parte tot mai mare din venit.
În 2009, creditul a ieşit din criză prin ieftinire şi prin diferenţe noi de câştig. Acum ambele căi sunt mai greu de folosit. Cu o inflaţie de 3,7%, Rezerva Federală poate ieftini greu creditul, iar diferenţele noi de câştig sunt tot mai scump de folosit.
Dacă blocajele se produc, alocarea creditului poate trece la stat, aşa cum s-a întâmplat deja în China (desigur, asta nu este o surpriză într-un stat care se consideră comunist).

Alegătorii americani au votat restricţii pentru centrele de date

Bursa americană a avut, pe 5 noiembrie, cea mai mare scădere zilnică din aprilie 2025. Indicele Nasdaq a pierdut 5,5%, iar companiile din indicele S&P 500 au pierdut împreună 2.900 de miliarde de dolari din valoarea de piaţă, un record, conform Associated Press şi Bloomberg, citate de Euronews. Indicele producătorilor de cipuri a scăzut cu 12,2%, cea mai mare scădere zilnică din 2020. Vânzările au continuat vineri în Asia şi în Europa.

FLORIAN GOLDSTEIN (MAKE)

Scăderea începuse înainte de vot. În octombrie, Nasdaq a pierdut 5,3%, iar indicele semiconductorilor peste 15%, din cauza temerilor legate de costul investiţiilor în inteligenţa artificială, potrivit TradeVille.

La alegerile din 3 noiembrie, în 41 de jurisdicţii din 10 state, alegătorii au votat şi asupra centrelor de date, clădirile în care rulează inteligenţa artificială. În 40 dintre ele au aprobat moratorii, adică suspendarea aprobărilor de construcţie, sau alte restricţii, arată analiza TradeVille publicată de BURSA.

Circa 40% din capacitatea planificată de centre de date se află în state ai căror guvernatori au promis sau au impus deja o pauză, conform firmei Cleanview, citate de Euronews.

(continuare în pagina 3)